

CÔNG TY ĐA QUỐC GIA

Rõ ràng các công ty đa quốc gia đang đóng một vai trò ngày càng quan trọng đối với nền kinh tế thế giới. Công ty đa quốc gia là công ty hoạt động tại nhiều hơn một nước. Nói chung nó có nghĩa là công ty có các tài sản đáng giá như nhà máy, văn phòng tại một hay nhiều quốc gia khác và thu được lợi nhuận từ các hoạt động này.

Ví dụ như ở Mỹ, có các công ty đa quốc gia Colgate-Palmolive, T&T, tập đoàn Bechte, Allied-Signal, và McDonald's. Trong đó, Colgate-Palmolive hoạt động tại 194 quốc gia, AT&T có 52.000 công nhân nước ngoài làm việc tại 105 quốc gia. Đối với tập đoàn Bechte, con số này là 30.000 công nhân và hoạt động trên 70 quốc gia, Allied-Signal tuyển dụng làm việc tại các cơ sở của mình trên 40 quốc gia bên ngoài nước Mỹ. Tập đoàn quốc tế McDonald's điều hành 18.380 nhà hàng tại 91 quốc gia. (một điều thú vị về McDonald's là việc quản lý diễn ra trên khắp các quốc gia. Ví dụ như giám đốc điều hành ở Nam Phi đến đào tạo tại New Zealand và các nhà quản lý ở các nước khác sẽ đến quản lý nhân viên từ ngày thứ 2 đến ngày thứ 6 rồi sau đó quay về nước sở tại của họ vào cuối tuần.

Các công ty đa quốc gia nước ngoài đang hoạt động trên nước Mỹ đã tạo công ăn việc làm cho 3 triệu công dân Mỹ, tương đương gần 10% nguồn nhân công sản xuất ở nước này. Trên thế giới, có trên 37.000 các công ty đa quốc gia đang hoạt động và tuyển dụng khoảng 75 triệu lao động. Rõ ràng là công ty đa quốc gia là một hiện tượng đang tăng nhanh trên toàn cầu. Sự xuất hiện của các khối kinh tế Châu Âu, khu vực mậu dịch tự do Bắc Mỹ (NAFTA) và việc chấm dứt thời kì chiến tranh lạnh cùng với sự tan rã của Liên Xô cũ và bước tiến của các quốc gia Đông Âu đối với nền dân chủ, thị trường tự do, tất cả thúc đẩy các công ty đa quốc gia phát triển.

Những điển hình về sự tăng trưởng của các công ty đa quốc gia là sự tiến bộ nhanh của Ấn Độ hướng về tự do kinh doanh và bước tiến như vũ bão của Trung quốc, sự mở rộng thương mại của Nhật bản ở Đông Nam Á, sự thâm nhập của kinh doanh Hàn Quốc vào thị trường Châu Âu. Sự kích thích mạnh mẽ góp phần tạo điều kiện cho sự đi lên của các công ty đa quốc gia hợp tác kinh doanh giữa các công ty ở các nước công nghiệp lớn, những sáng kiến trong truyền thông và vận tải, sự phổ biến của quản lý và kiến thức kỹ thuật

Hoạt động của các công ty đa quốc gia là một sự kết hợp tuyệt vời. Ví dụ tập đoàn Ford đang đầu tư hơn một ngàn tỉ USD trong kế hoạch ở Valencia, Tây Ban Nha, trong việc sản xuất những động cơ nhỏ dành cho xe ô tô sẽ được sản xuất ở khắp nơi trên Châu Âu. Những động cơ này do công ty Yamaha-Nhật Bản thiết kế và phát triển. Hãng xe Toyota đang tạo ra những xe chở khách ở Georgetown Kentucky để bán ở nước sở tại của nó.

Hầu như tất cả 500 công ty công nghiệp lớn nhất trên thế giới về mặt doanh số bán hàng do tạp chí Fortune bình chọn đều là các công ty đa quốc gia. Dĩ nhiên các công ty lớn nhất trên thế giới thuộc về những quốc gia có nhiều đại diện nhất trong danh sách 500 do tạp chí Fortune bình chọn là các công ty đa quốc gia, bao gồm : General Motors Cops (Mỹ), Toyota (Nhật Bản), Daimler-Benz (Đức), ELF Aquitanie (Pháp), Volvo(Thụy Điển), Tập đoàn Samsung (Nam Hàn Quốc), Broken Hill Proprietary (Australia), và Northern Telecom (Canada). Chỉ cần tập đi một vòng trên các đường phố lớn ở Mỹ là có thể thấy được bức tranh về công ty đa quốc gia: xe ô tô từ Đức và Nhật Bản, xăng và dầu từ sở dầu khí Anh Quốc, socola của Switzerland Nestle và v.v...

Số lượng các công ty đa quốc gia có qui mô nhỏ và vừa cũng đang tăng. Những công ty này phải đối mặt với những thách thức về nguồn nhân lực trên quốc tế như những công ty lớn. Tuy vậy, các công ty đa quốc gia lớn thì có thể quản lý tốt hơn những chương trình phát triển bởi những chuyên gia quản lý nguồn nhân lực quốc tế như giám đốc nhân sự quốc tế, người quan tâm đến tiền trợ cấp và tiền đền bù cho những người biệt xứ và đào tạo những người quản lý chương trình huấn luyện văn hoá cộng đồng. Ví dụ như Du Pont, với hơn hai mươi năm kinh nghiệm trong quá trình đào tạo văn hoá cộng đồng đã phát triển những hoạt động đào tạo toàn diện cho người Nam Mỹ và cả ở những vùng Châu Á Thái Bình Dương. Chương trình của Du Pont bao gồm “sự lựa chọn những người xa xứ, sự huấn luyện để lên đường, sự giúp đỡ để ổn định cuộc sống, tham gia những buổi toạ đàm về xây dựng văn hoá cộng đồng và khuyên họ nên trở về nước”.

Trong số những vấn đề khó khăn mà liên đoàn các công ty đa quốc gia gặp phải là tình trạng bỏ xứ, nguyên nhân là sự không hài lòng của những cặp vợ chồng, thường là người vợ, nhưng đôi khi cũng là người chồng – trong lúc sống ở nước ngoài. Như càng ngày, việc kết hôn với ai đó thường phải đi đôi với hoàn cảnh công việc. Hướng giả quyết thông thường cho những cặp vợ chồng này là cả hai sẽ đi cùng nhau nhưng một khó khăn trên các cặp vợ chồng là việc chưa sử dụng hết khả năng, trình độ của người vợ hoặc người chồng. Và lúc này ban quản trị nguồn nhân lực phải hỗ trợ họ tìm được những công việc phù hợp với năng lực cá nhân.